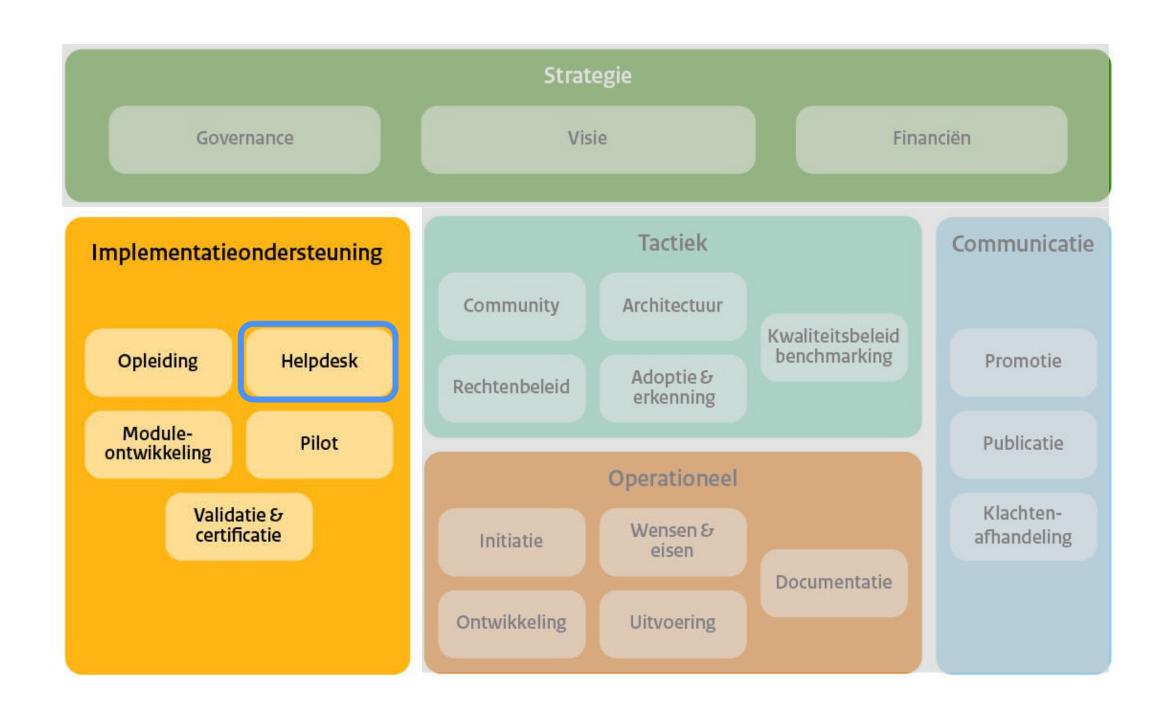

Agenda

- Aanleiding
- Hoofdvraag
- Conclusie van het onderzoek
- Vragenronde

Aanleiding

Er is in de huidige situatie weinig invulling gegeven aan 1 van de 5 thema's van BOMOS namelijk implementatie onderste uning.

Hoofdvraag

Waar moet Logius <u>rekening mee</u> houden en <u>welke</u> <u>veranderingen moeten er plaats vinden</u> tijdens het ontwikkelen en onderhouden van een ILM voor implementatie ondersteuning voor de gebruikers van de standaarden?

Hoofdvraag

Rekening mee houden

- Huidige proces
- Rijksoverheid AI projecten
- Kennis en vaardigheden
- Wet- en regelgeving
- Risico's

Welke veranderingen

- Data kwaliteit
- Data governance

3 mogelijke scenario's

- 1. In-house development
- 2. Leesplank trainingsdataset
- 3. GPT-NL LLM

Scenario 1 – in-house development

- Zelf trainingsdataset opstellen en LLM trainen
- Meeste personeel en skill diversiteit
- Meeste risico's
- Kortste implementatie traject

Scenario 1 – in-house development

Trainingsdataset risico's

- Schend rechten zoals privacy en auteursrechten
- Genereerd onjuiste of verouderde antwoorden
- Onsuccesvol gebruik door lager niveau Nederlands dan de LLM
- Bias door lage kwaliteit trainingsdataset

Scenario 1 – in-house development

LLM trainen risico's

- Kost veel stroom
 - Slecht voor het milieu
 - Kost veel geld
- Afhankelijk van achterliggende standaarden

Scenario 2 – Leesplank trainingsdataset

- Leesplank trainingsdataset van UWV
- Zelf LLM trainen
- Gemiddeld personeel en skill diversiteit
- Gemiddeld risico's
- Gemiddeld implementatie traject

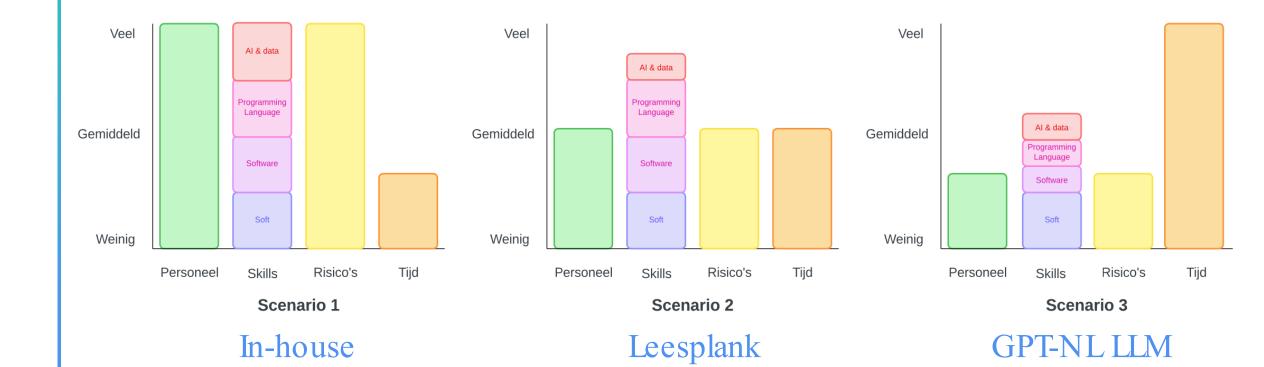
Scenario 2 – Leesplank trainingsdataset

LLM trainen risico's

- Kost veel stroom
 - Slecht voor het milieu
 - Kost veel geld
- O Afhankelijk van achterliggende standaarden

Scenario 3 – GPT-NL LLM

- GPT-NL LLM van TNO, NFI en SURF
- Minste personeel en skill diversiteit
- Minste risico's
- Langste implementatie traject

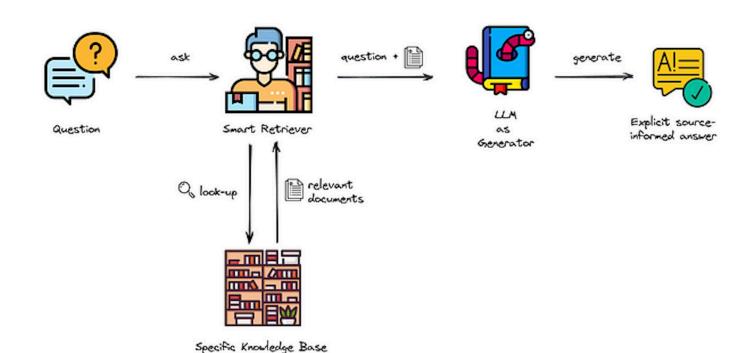
trainingsdataset

Algemene risico's

- LLM oogt onterecht als expert
- Door LLM gebruik, gebruiker vindt geen antwoorden in documentatie
- Fouten in documentatie vallen minder snel op
- LLM verboden door overheid
- Negatieve houding over LLM vanuit overheid of maatschappij
- LLM neemt baan in beslag
- Minder contact tussen gebruiker en Logius
- Geen bijscholing over LLM binnen Logius

Retrieval Augmented Generation (RAG)

- Project Speech Recognition
 & AI van SSC-ICT
- Voorkomt incorrecte en verouderde antwoorden
 - Indien documentatie correct en up-to-date is

Wet- en regelgeving

- Weinig wetgeving specifiek voor AI
- Wel bestaande wetgeving van toepassing op AI
- Momenteel veel gewerkt aan reguleren van AI

Wet- en regelgeving

- Wet Open Overheid (Woo)
- AI-act
 - Data Protection Impact Assessment (DPIA4)
 - o Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA5)
- Strategisch Actieplan voor Artificial Intelligence (SAPAI)
- UNESCO Ethics of Artificial Intelligence

Data kwaliteit

Voor Trainingsdataset en documentatie

- Verwerkbaarheid
- Uniekheid
- Validiteit
- Accuraatheid
- Reproduceerbaarheid
- Continuïteit

- Volledigheid
- Tijdigheid
- Consistentie
- Controleerbaarheid
- Compliance

Data governance

Specifiek voor data kwaliteit

Beleid

- Data strategie
- Data doel
- Begrippenkader
- Kwaliteit definitie

Procedures

- Lifecycle management
- Risico analyse
- Toezicht

Data rollen

- Data steward
- Verantwoordelijkheden matrix
- Belanghebbenden

Compliance

• Beleid

VRAGENRONDE

